

Crna Gora
OPŠTINA BIJELO POLJE
JU Centar za djecu i mlade sa smetnjama u razvoju „Tisa“

Adresa: Medanovići bb; e-mail: tisa@bijelopolje.co.me; www.dnevnicentartisa.me
telefon: +382-(0)50-486-248 Žiro račun: 510-23581-10 kod CKB

Br: 02-115/20
Bijelo Polje: 02.03.2020.godine

Izvještaj o radu za 2019. godinu

JU CENTAR ZA DJECU I MLADE SA SMETNJAMA U RAZVOJU „TISA“

Mart 2020. godine

Na osnovu Člana 27 Statuta JU Centar za djecu i mlade sa smetnjama u razvoju “Tisa” Upravni odbor na IV sjednici održanoj dana 12.03.2020. godine usvaja Izvještaj o radu JU Centar za djecu i mlade sa smetnjama u razvoju „Tisa“ za 2019. godinu:

Izvještaj o radu za 2019 godinu:

UVOD:

JU Centar za djecu i mlade sa smetnjama u razvoju „Tisa” radila je na sprovođenju planiranih aktivnosti iz oblasti unapređenja položaja osoba sa invaliditetom predviđenih u godišnjem planu za 2019.godinu.

Izvještaj o radu Centra „Tisa” odnosi se na period od 01. januara do 31. decembra 2019. godine. Pored prezentovanja dnevnog centra ovaj izvještaj pruža vazne informacije koje mogu poslužiti sagledavanju ispunjenosti pojedinih standarda, kao i definisanju prioriteta u pogledu unapređenja rada dnevnog centra.

Cilj izvještaja je informisanje nadležnih institucija, kao i šire javnosti o stanju ovog pružaoca usluga. Centar sprovodi principe dječije i socijalne zaštite koja se kao djelatnost od javnog interesa zasniva na principima uvazavanja integriteta i dostojanstva, zabrane diskriminacije, informisanja korisnika/ca o svim podacima koji su značajni za njega/nju, individualnog pristupa, aktivno učestvovanje korisnika/ca u kreiranju, izboru i koriscenju prava, uvazavanja najboljeg interesa korisnika/ca, prevencija institucionalizacije i dostupnosti usluga u najmanje restriktivnom okruženju, partnerstva i udruživanja različitih nosilaca djelatnosti i programa i dostojanstva korisnika/ca socijalne i dječije zaštite.

Dnevni centar Tisa nastao je kao potreba da se riješe problemi dnevnog zbrinjavanja ove populacije na području teritorije opštine Bijelo Polje. Postojeći sada ima 320m² posjeduje dnevni boravak, dvije prostorije za grupni rad, dvije prostorije za individualni tretman, Montessori kabinet, senzornu sobu, salu za fizioterapiju, trpezariju, sobu za odmor, tri kupatila i kancelarije za upravu i ovim su u potpunosti zadovoljeni standardi socijalne zaštite za trenutni kapacitet Centra.

Objekat je opremljen po najvisim standardima, klimatizovan i pokriven video nadzorom i moze da primi 30 korisnika. Centar obuhvata populaciju od 3 do 27 godina. Po strukturi ometenosti u razvoju, dnevni centar zbrinjava i pruza usluge iz oblasti socijalne zastite osobama sa lakom, umjerenom i teskom mentalnom ometenoscu, i osobama sa visestrukom ometenoscu.

Korisnici u centru imaju ishranu (dorucak, rucak), njegu i strucni tretman koji realizuju: oligofrenolog, logoped, pedagog, psiholog, animator, njegovatelj I medicinska sestra. Pored zaposlenih koji su u neposrednom radu sa korisnicima za funkcionisanje centra potrebna je I pravno-administrativna sluzba, kao I pomocno osoblje (vozac, domar I higijenicarka). Radno vrijeme centra je od 07-15h. Obezbijedjen je prevoz korisnika, dnevno se prelazi od 150 do 200km da bi se korisnici doveli do Centra I vratili kuci.

Djelatnost centra je pružanje usluga održavanja, odnosno podizanja nivoa sposobnosti djece i mladih sa smetnjama u razvoju kroz strucni tretman, programe i aktivnosti, podsticanje senzibilnijeg odnosa sredine prema potrebi za njihovim vecim ukljucivanjem u zajednicu kroz inkluzivne programe i aktivnosti u lokalnoj zajednici i pružnje podrške njihovim porodicama u cilju kvalitetnijeg funkcionisanja u zajednici. Takodje, radimo i na zastiti i unapredjenju prava djece sa smetnjama u razvoju, njihovoj socijalizaciji i integraciji u zajednicu, kao i osposobljavanju za samostalnost u dnevnim aktivnostima u skladu sa ocuvanim sposobnostim.

Usluga koju korisnici dobijaju u nasem centru podrazumijeva: defektoloski tretman, logopedski tretman, psihološki tretman, fizioterapeutski tretman, radnu okupaciju u okviru kreativnih radionica, ukljucivanje u sportsko-rekreativne sadrzaje, ucesce na sportskim kao i kulturno-zabavnim manifestacijama.

Velika vaznost daje se aktivnostima koje pospjesuju brigu o sebi: samoposluživanje, savladavanje higijenskih navika, kao i aktivnosti koje unapredjuju razvoj socijalnih vjestina. Osim doprinosa integraciji djece u zajednicu, rad nase ustanove doveo je i do veceg stepena socijalne integracije porodice-ukljucivanjem roditelja na trziste rada i generalno boljem funkcionisanju porodice.

Programom rada utvrđeni su poslovi i zadaci Centra “Tisa”, čiji je osnovni sadržaj utvrđen Statutom Centra, a koji su u funkciji razvoja istog i zadovoljavanja potreba od značaja za

korisnike usluga, njihove porodice, kao i neposrednog interesa za lokalno stanovništvo. U skladu sa Statutom Centar pruža sledeće usluge:

- dnevni boravak djece sa smetnjama u razvoju;
- osmocasovnu njegu i pomoc;
- individualni, grupni, kao i individualni rad u grupi;
- socijalizaciju;
- vaspitni rad u kojem se sticu vjestine neophodne za svakodnevni zivot i pomoc inkluziji;
- elementarno obrazovanje;
- rehabilitaciju;
- radno-okupacionu terapiju;
- savjetovanje roditelja;
- dva obroka;
- prevoz.

Centar „Tisa“ u svom radu nastoji da dostigne standarde, normative i kriterijume rada za sve dnevne centre u Crnoj Gori i to u pogledu uređenosti prostora, opreme, sredstava neophodnih za rad sa djecom sa smetnjama u razvoju.

JU Centar za djecu i mlade sa smetnjama u razvoju “Tisa” imala je posebnu organizacionu jedinicu u periodu od 01.06.2015. godine do 01.02.2019. godine. Skupština Opštine Bijelo Polje je na III Sjednici donijela odluku o izmjenama i dopunama odluke o organizovanju JU Centar za djecu i mlade sa smetnjama u razvoju „Tisa”, kojom se Mala grupna zajednica odvaja od Centara “Tisa“ i prelazi u nadležnost JU Dječiji dom „Mladost“. Naš Centar je ponosan što je rukovodio i upravljao Malom grupnom zajednicom od samog otvaranje jedine takve usluge socijalne zaštite u Crnoj Gori. Napravljeni su kvalitetni „temelji“ i „prvi koraci“ Male grupne zajednice koja će biti primjer za otvaranje drugih na nivou naše države.

Organi upravljanja JU Centar „Tisa“:

Organi upravljanja Centra „Tisa“ su Upravni odbor i direktor.

Članovi Upravnog odbora su:

- 1) Dr Admir Hasić, predsjednik, doktor Doma zdravlja Bijelo Polje,
- 2) Vesna Raosavljenic, član UO, glavna medicinska sestra Doma zdravlja Bijelo Polje
- 3) Ismet Kadić, predstavnik roditelja korisnika usluga Centra „Tisa“,

Tokom 2019. godine održano je 3 sjednice. U okviru svoje nadležnosti, a u skladu sa Statutom JU Centar za djecu i mlade sa smetnjama u razvoju “Tisa”, Upravni odbor je:

- Na sjednici 05.02.2019. godine UO je konstituisan i izabrana je zapisničarka, pravnica Andrijana Vasić. Pod tačkom razno direktor je upoznao UO o odvajanju Male grupne zajednice od Dnevnog centra.
- Na sjednici 25.02.2019. godine UO je usvojio Izvještaj o finansijskom poslovanju JU Centar za djecu i mlade sa smetnjama u razvoju “Tisa” za period od 01.01.2018 do 31.12.2018. godine. Takođe, je na sjednici usvojen Izvještaj o radu za isti period kao i Plan i program rada za 2019.godinu;
- Na sjednici 11.11.2019. godine UO je upoznat sa Pravilnikom o kriterijumima i mjerilima za učešće korisnika roditelja odnosno srodnika u oplaćanju troškova usluga podrške za život u zajednici, savjetodavno – terapijskih i socijalno-edukativnih usluga i usluga smještaja.
- Pod tačkom “razno” na pomenutim sjednicama dat je značaj aktivnostima vezanim za:
  - prijem novih korisnika,
  - aktuelne i planirane projekte, donacije,
  - finansije i poslovanje Centra „Tisa“,
  - odvajanje Male grupne zajednice,
  - razmatranje mogućnosti otvaranja Dnevnog centra za korisnike iznad 27 godine života,
  - upoznavanje UO o odlasku korisnika na ljetovanje.

Direktor:

Direktor je u skladu sa Statutom Centra „Tisa“ i Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u proteklom periodu obavljao svoje dužnosti, zastupao i predstavljao rad Centra „Tisa“ i starao se o zakonitosti rada istog. U okviru svojih djelatnosti zaključivao je ugovore i druge poslove i radnje. Sarađivao je sa korisnicima usluga Centra, njihovim roditeljima i sredinom, vršio je promociju rada Centra i na najbolji mogući način, preduzimao aktivnosti u cilju unapređenja kvaliteta rada u onoj mjeri u kojoj su mu dozvoljavali, kako društveno okruženje tako i finansijske mogućnosti. S tim u vezi radio je na implementaciji odobrenih i izradi novih projekata. Direktor je pratio i usmjeravao ostvarivanje plana i programa i preduzimao odgovarajuće mjere za njegovo sprovođenje. Isti je obezbijevavao kvalitetan rad Centra „Tisa“, zatim podsticao i omogućavao stručno usavršavanje zaposlenih.

Zaposleni u Dnevnom centru:

Povećanje broja korisnika utiče na broj i strukturu zaposlenih u Centru. Pruzalac usluga prema pravilniku treba da ima dva srucna radnika i jednog saradnika na svakih 10 korisnika. Radi unapredjenja rada zaposleni su i tokom ove godine prošli brojne seminare i obuke koje smo prepoznali kao korisne i znacajne kako za korisnike, tako i za strucne radnike, strucne saradnike i saradnike. To su uglavnom obuke potrebne radi neposrednog rada sa korisnicima. Neke od obuka su :

- “Prevladavanje stresa na poslu i prevencija profesionalnog izgaranja”.Osnovni dio vodile su Mia Popić I Iva Brankovic
- “Osnovna obuka za rad sa porodicama djece, mladih i odraslih sa smetnjama u razvoju”. Edukaciju su držali Sašenka Mirković,logoped i Goran Rojević,defektolog iz humanitarne organizacije “Dečje srce” iz Beograda.
- Osnovi valjanja vune" Predavači obuke bile su g-dja Svetlana Dujović, direktorica DC "Zračak nade" iz Pljevalja i g-dja Ideja Kasumović, arhitekta.

Pored stalno zaposlenog kadra tokom godine smo uposljavali i radnike preko Javnih radova, kao i preko projekata u partnerstvu sa Zavodom za zapošljavanje Crne Gore. Takođe smo preko 2 programa ZZZCG osposobili 7 srednjoškolaca za rad na poslovima negovatelja i administrativno tehničkog radnika,

Korisnici:

Tokom 2019. godine pravo na korišćenje usluga dnevnog boravka ostvarilo je 24 korisnika uzrasta od 3 do 27 godina. Ciljna grupa su djeca i mladi sa lakim, umjerenim, težim, teškim oblikom intelektualne razvijenosti, tjelesnim smetnjama, sa senzornim smetnjama u čiju grupu spadaju i poremećaji iz spektra autizma, djeca sa poremećajima u ponašanju kao i djeca sa kombinovanim smetnjama-djeca koja imaju više smetnji u razvoju sa akcentom na primarnoj smetnji. Postupak sticanja korisnickog prava u Centru zapocinje podnošenjem zahtjeva Centru za socijalni rad o odobravanju dnevnog smjestaja, uz redovno rješenje Komisije za usmjeravanje u vaspitno obrazovni program. Centar za socijalni rad na osnovu podnijete dokumentacije daje mišljenje o potrebi za ovakvom uslugom i upućuje kompletnu dokumentaciju za prijem u naš Centar. Nakon čega roditelji potpisuju Ugovor sa Centrom o pružanju usluga.

Nakon što roditelji potpišu ugovor o pružanju usluga sa Centrom tada se upoznaju sa procedurama koje moraju poštovati potpisnici ugovora o pružanju usluga. Primjerak svake od procedura dostavljen je roditeljima zajedno sa potpisanim izjavama da su saglasni da pristupimo njihovim podacima.

Tabela o broju korisnika za 2019. god.:

TABELA	Januar	Februar	Mart	April	Maj	Jun	Jul	Avgust	Septembar	Oktober	Novembar	Decembar
Broj djece sa smetnjama u razvoju koja borave u dnevnom boravku	19	19	23	24	24	24	24	24	24	24	24	24
PO POLU												
DJEČACI	12	12	16	17	17	17	17	17	17	17	17	17
DJEVOJČICE	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
PO GODIŠTU												
3-6 GODINA	7	7	8	9	9	9	9	9	9	9	9	9
7-17 GODINA	11	11	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9
18-27 GODINA	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
Broj djece sa smetnjama u razvoju u Maloj grupnoj zajednici	5											
PO POLU												
DJEČACI	3											
DJEVOJČICE	2											
PO GODIŠTU												
3-6 GODINA	2											
7-17 GODINA	3											
UKUPNO U CENTRU "TISA"	24											

Uslovi i organizacija rada:

Centar je tokom prethodne godine pružao usluge dnevnog zbrinjavanja u periodu od 7 do 15 casova nedeljno. Najveci broj korisnika za dolazak u boravak koristi organizovani prevoz kombijem Centra tokom kojeg je o njihovoj bezbjednosti brinuo medicinski tehničar.

U toku boravka korisnici su imali dva obroka, doručak i ručak. Pomoć koju nam pruža JU Dom starih „Bijelo Polje“ je izuzetno značajna za nas i nastavljena je i u 2019. godini. Pomoć se sastoji od obezbeđivanja ishrane za korisnike kao i grijanja za Dnevni centar. Program ustanove sprovodili su logoped, pedagog, defektolog, psiholog, fizioterapeut medicinska sestra i negovatelj. Pored zaposlenih koji su u neposrednom radu sa korisnicima za funkcionisanje Centra potrebna je bila i tehnicka služba koju čine spremačica, domar i vozac.

I tokom ove godine radili smo vodeći se iskustvom i načinom rada iz predhodnih godina koji je dao pozitivne rezultate.

Dnevne aktivnosti u našem Centru obuhvataju grupni rad u okviru korisničkih grupa, individualizovani rad sa korisnicima u okviru grupa, kao i individualni rad sa korisnicima na osnovu prethodno uradjenog individualnog plana korisnika.

Grupni rad, se svakodnevno sprovodi sa korisnicima u formi radionica, interaktivnog učenja i učenja kroz igru, zavisno od afiniteta i uzrasta korisnika. Tako su korisnici podijeljeni u tri grupe, kako po kalendarskom, tako i po intelektualnom uzrastu/nivou. Oblasti koje se u toku radionica obradjuju su: poznavanje okruženja, razvoj govora i jezika, briga o sebi, socijalizacija, likovno i muzicko vaspitanje, fizicko vaspitanje itd. Po potrebi se tokom radionica realizuje individualizovani rad sa pojedinim korisnicima prilagodjavanjem tema radionice njihovim mogućnostima. Korisnici prve grupe su korisnici sa lakim i težim oblikom intelektualne razvijenosti, sa tjelesnim, kao i sa senzornim smetnjama. U sklopu iste grupe bavili smo se zajedničkim problemom, istraživali zajedničke teme, dograđivali znanje, osmišljali nove ideje u vezi sa zadatom temom tokom grupnih radionica.

Korisnici druge grupe su djeca i mladi sa poremećajima iz spectra autizma kao i kombinovanim smetnjama. Zajednički smo se trudili da unaprijedimo njihov položaj u fizičkom i intelektualnom razvoju, razvijali vještine svakodnevnog života i staranja o sebi, usvajali navike i vještine samostalne brige o sebi koje se odnose na ishranu, oblačenje i obuvanje, kao i usvajanje higijenskih navika u skladu sa njihovim mogućnostima.

U trećoj grupi nalaze se djeca sa teškim oblikom nedovoljne intelektualne razvijenosti, sa težom višestrukom ometenošću koja nemaju razvijen govor i korisnici su invalidskih kolica. Samim tim rad, odnosno organizacija rada je u skladu sa mogućnostima svakog korisnika. U sprovođenju programa rada sa korisnicima osnovno pravilo kojeg smo se pridržavali je poštovanje mogućnosti i interesovanje naših korisnika u skladu sa sposobnostima.

Pored stručnog rada sa korisnicima Centar je imao organizovane radne okupacije u okviru kreativnih radionica, uključivanje u sportsko-rekreativne sadržaje, učešće na sportskim

manifestacijama, kao i kulturno zabavnim manifestacijama. Velika vaznost davala se i aktivnostima koje pospjesuju brigu o sebi: samoposluzivanje, kretanje u zaštićenoj sredini, savladavanje higijenskih navika. Takodje, tu su bile i aktivnosti koje unapređuju razvoj socijalnih vjestina: odlazak na kulturne i sportske manifestacije, šetnje, izlete. Medicinska sestra sprovodila je preventivnu zdravstvenu zaštitu i bila je odgovorna za medikamentnu terapiju kada je bilo potrebno.

Za svaku grupu obezbijedena je zasebna prostorija, a stručni radnici su ti koji se mijenjaju po utvrđenom rasporedu. Oni imaju tačno utvrđenu organizaciju rada, rad u grupi i individualni rad. Stručni radnik svakako ima tu važnu ulogu i to da:

- odredi cilj rada,
- zadatke za korisnike,
- materijale za rad,
- uloge članova grupe,
- odgovarajuće nagrade koje će korisnike motivisati na saradnju unutar grupe, ali i podstaknuti odgovornost za rezultate rada, kako cijele grupe tako i individualno.

Prije realizacije grupnog rada stručni radnik treba za grupni rad pripremiti i odrediti *ciljeve i zadatke* koji mogu biti:

- diferencirani (svaka grupa radi svoj zadatak- povećava se odgovornost grupe),
- nediferencirani (sve grupe rade isti zadatak-razvija se takmičarski duh),
- izraditi pravila,
- napraviti podjelu uloga unutar grupe i očekivanja grupnog rada.

Sadržaj aktivnosti:

- razvoj vještina svakodnevnog života i staranja o sebi, usvajanje navika i vještina samostalne brige o sebi koje se odnose na ishranu, oblačenje, obuvanje, razvoj higijenskih navika i očuvanje zdravlja,
- komunikacija-razvoj socijalne komunikacije i međuljudskih odnosa,

- rekreativne i kulturne aktivnosti, prisustvovanje sportskim, umjetničkim i kulturnim događajima,
- primjena Montesori radionica,
- podrška porodicama,
- kontinuirana edukacija zaposlenih za rad sa korisnicima.

Uz veliku pomoć, strpljenje i stručnost stručnih saradnika, individualnim radom i odgovarajućim tretmanima (psihologa, pedagoga, logopeda, defektologa I fizioterapeuta), otkrivaju se i unapređuju dječije sposobnosti i radi se na njihovoj maksimalnoj iskorišćenosti.

Opservacionim periodom, individualnim radom I odgovarajućim tretmanima otkrivaju se sposobnosti djece I radi se na njihovom maksimalnom razvoju. Za svako dijete, u saradnji sa roditeljima, priprema se individualni šestomjesečni plan rada.

Na osnovu obrasca koje je propisalo MRSS u našem Centru se izrađuje IPR (individualni planovi rada), IK (Izvještaj o korisniku), ZPP (Zaključak ponovnog pregleda), a void se I propisana dokumentacija LP (Liste praćenja), EK (Evidencija korisnika), KDD (Knjiga dnevnih događaja), KB (knjiga bebjednosti).

Individualni rad se sprovodi kroz planove koji su temeljno planirani i jasno definisani. Na osnovu procjene djeteta, od strane svakog stručnog radnika ponaosob, napisan je individualni plan i program. Program je sačinjen od po nekoliko stavki iz svake oblasti dječijeg razvoja za koje se smatra da ih dijete na koje se primjenjuje nije usvojilo i može ih savladati u periodu od šest mjeseci. Po planu i program rada Centra je da se dva puta godišnje, tj. na šest mjeseci održavaju individualni roditeljski sastanci na kojima se u saradnji sa roditeljima i Centrom za socijalni rad izrađuje plan i program rada za naredni period (šest mjeseci).

Prioritet u individualnom radu je dat djeci koja su mlađeg kalendarskog uzrasta. Ovakav pristup je opravdan zbog značaja sprovođenja pravovremenih stimulativnih tretmana na što mlađem uzrastu, jer je rana prevencija ključ uspjeha. Trajanje individualnog tretmana je od petnaest do trideset minuta u zavisnosti od opšteg stanja djeteta.

Primjetni su pozitivni rezultati kod djece i to iz oblasti socijalizacije, iz oblasti grube i fine motorike. Neka od djece su postigla vještine u sferi samopomoći i održavanja higijenskih navika.

Primijećen je napredak u razumijevanju govora i komunikaciji, poboljšanju pažnje i zapažanja, lakšem korišćenju računara, usvajanju svakodnevnih životnih aktivnosti, poboljšanju koncentracije kao i poboljšanju koordinacije pokreta. Primićuje se da djeca imaju i povećan fond riječi i povezivanja obavljanja nekih od svojih osnovnih potreba sa najavljuvanjem istih, bolja pisana komunikacija, poboljšana koordinacija oko – ruka. Djeca su jako zainteresovana i žele da učestvuju u što više aktivnosti.

JU Centar “Tisa” značajno doprinosi kvalitetu života osoba sa smetnjama u razvoju, kao i njihovim porodicama. Uslugom se obezbjeđuju sadržajne aktivnosti koje razvijaju praktične vještine korisnika i omogućavajući im samostalnost. U isto vrijeme, članovima porodice obezbjeđuje se slobodno vrijeme za bavljenje radnim i drugim aktivnostima, a sve to obezbjeđuje da korisnici ostanu u zajednici i tako izbjegnu smjestaj u institucije. Cilj je da svakom pojedincu-korisniku koji je zbog svog invaliditeta lišen mogućnosti da se pravilno razvija, vaspitava, obrazuje ili radno osposobljava da u što većoj mjeri ublaži ili otkloni posledice takvog stanja u skladu sa psihičkim i fizičkim sposobnostima korisnika, njihovim sklonostima i ispoljenom interesu, kao i da obezbijedi uslove za socijalizaciju i integraciju u lokalnu sredinu.

Takođe, dva puta nedeljeno imali su radno-okupacionu terapiju u drvenoj kućici koja je sastavni dio dvorišta Centra, koja je obezbijedena preko IPA projekta. Radionice koje su sprovedene su:

- drvo-prerađivačka,
- dekupaž,
- svećarska i
- gipsarska.

Dugoročni i kratkoročni ciljevi postavljaju se i sprovode u skladu sa programom koji podijeljen na oblasti i to:

- samoposluživanje,
- razvoj govora i jezika,
- upoznavanje uže i šire sredine,
- kognitivni razvoj,
- fina motorika,
- gruba motorika,
- senzorna stimulacija,
- rad I okupacija
- socijalizacija.

Proces senzorne integracije je sproveden korišćenjem senzorne sobe, uz nadzor pedagoga i logopeda u skladu sa individualnim planovima rada.

Uz redovne aktivnosti koje smo prethodno naveli sa korisnicima su se sprovodile i vannastavne aktivnosti koje se odnose na sadržaje koji se tiču razvoja socijalne kompetencije i participacije naših korisnika u društvene tokove: rekreativne i sportske aktivnosti, prisustvovanje sportskim i kulturnim događajima, kao simboličan društveni život, izlasci u grad, šetnje parkom, obilaženje turističkih mjesta.

Aktivnosti u Centru „Tisa“:

U Centru „Tisa“ pored redovnih, svakodnevnih aktivnosti organizujemo i veliki broj dodatnih aktivnosti u cilju što većeg učešća osoba sa invaliditetom u društvu. U protekloj godini, sproveden je niz aktivnosti kroz organizovanje izleta, posjeta, ekskurzija, posjeta različitim ustanovama, ljetovanja, takmičenja, učestvovanja na kulturnim manifestacijama. JU Centar „Tisa“ je ostvarila dobru saradnju kako sa institucijama, tako i sa NVO sektorom tokom sprovođenja ovih aktivnosti:

- 29. januar 2019. Donacija firme DoMEEn d.o.o.

Odličan primjer koji pokazuje da ima još humanih ljudi koji žele da pomognu ustanovama dječije i socijalne zaštite je i firma DoMEEn d.o.o. koja posluje u Crnoj Gori. DoMEEn je

crnogorska kompanija sa dugom istorijom u ICT sektoru koja uključuje uspješnu privatizaciju ISP-a u zemlji.

Kao društveno odgovorna firma odlučili su da ove godine doniraju didaktički materijal u vrijednosti oko 2000 €. Ovaj materijal će u dodatnoj mjeri poboljšati i učiniti još zanimljivijim aktivnosti naših korisnika. Pored raznovrsnih uklopnih slagalica, dobili smo i table za vježbe grafomotorike, razne karte za jezički razvoj, razvoj kognitivnih sposobnosti, kao i za razvoj memorije, pažnje i koncentracije. Cilj ovog materijala je omogućivanje osobama sa smetnjama u razvoju da na lak, interesantan i zanimljiv način savladaju svakodnevne životne vještine. Upotrebom ovog materijala oni stiču samopouzdanje, osjećanje odgovornosti i važnosti u kolektivu. Ovaj put oni su se osjetili jednako značajnim u društvenoj zajednici.

- 14.februar 2019. Edukacija zavoda za socijalnu i dječiju zaštitu

Zavod za socijalnu i dječiju zaštitu organizovao je 14.februara u svojim prostorijama edukaciju za radnike Dnevni Centara, Zavoda za Socijalno i Domova starih. Edukaciju pod nazivom „Prevladavanje stresa na poslu i prevencija profesionalnog izgaranja“. Osnovni dio vodile su Mia Popić i Iva Branković. Naši radnici Evica Krgović-pedagog, Bojana Rutović-logoped i Bojana Veljović -fizioterapeut prošle su obuku i savladale koncept brige o sebi „self care“ osnovne asertivne komunikacije i tehnike relaksacije.

-21.februar 2019. Obuka „Osnovi valjanja vune“

Udruženje roditelja djece sa smetnjama u razvoju "OAZA" organizovalo je dvodnevnu obuku pod nazivom "Osnovi valjanja vune" u periodu od 19 do 20 februara. Predavači obuke bile su g-dja Svetlana Dujović, direktorica DC "Zračak nade" iz Pljevalja i g-dja Ideja Kasumović, arhitekta.

Tri radnika našeg Centra učestvovala su u obuci: Bojana Rutović, Sejla Salković i Amel Kurtagić, koji su se obučili za mokro i suvo valjanje vune. Ova metoda na inovativan način spaja terapiju i osposobljavanje djeteta da uz pomoć instruktora ili asistenta stvara proizvod koji može imati svoju upotrebnu vrijednost.

-26.02.2019. Radionica "UCIMO DA KUVAMO"

Održali smo radionicu "Učimo da kuvamo" u kojoj su učestvovala djeca iz Centra. Zajedno sa zaposlenima, u skladu sa svojim mogućnostima djeca su spremala palačinke, kolačiće i kiflice. Uživali su kako u samom procesu pravljenja, tako i u konzumaciji hrane koju smo zajedno pripremili. Ovo je bila još jedna u nizu aktivnosti koje radimo sa našom djecom koja ih čini jako srećnim, korisnim i uključenijim u svakodnevnim aktivnostima.

- 07. Mart 2019. U susret 8. Martu

Kroz naše radno-okupacione radionice prizinaju se različite teme, događaji, aktivnosti... Tako smo i tokom ove nedelje i mi obilježili praznik koji se proslavlja u čitavom svijetu, a posvećen je svim ženama. Tokom radionice pod nazivom "U susret 8. martu" potrudili smo se da zajedno sa svojim korisnicima napravimo prigodne poklone koje su korisnici nosili kućama kako bi obradovali mame, bake, sestre...

-21. mart 2019. Svjetski dan osoba sa DOWN SINDROMOM

Osobe sa sindromom Down dio su naše zajednice. Današnji dan je simbolično odabran budući da je u osnovi Down sindroma evidentirana prisutnost 3 umjesto 2 hromozoma na 21. hromozomskom paru. Taj hromozom, ta "čarapica" osobe sa Down sindromom čine drugačijim. A zašto te famozne šarene čarape? Hromozomi podsjećaju izgledom na čarape, koliko god različite bile i dalje su čarape, ljudski hromozomi koliko god drugačiji bili i

dalje su ljudski. Mi smo i ove godine tradicionalno obilježili ovaj dan. Prihvatamo i podržavamo različitosti noseći upravo različite čarape 21.03. na svjetski dan sindroma Down!

-02.april 2019. SVJETSKI DAN OSOBA SA AUTIZMOM

Svjetski dan svijesti o autizmu obilježava se 2.aprila prema rezoluciji koju je donijela Generalna skupština Ujedinjenih nacija 2007 godine. Time se želi skrenuti pažnja na sve veći broj autističnih osoba, odnosno onih koje imaju određeni neurobiološki poremećaj koji se manifestuje nizom prepoznatljivih i manje prepoznatljivih pokazatelja.

Mi smo zajedno sa našim korisnicima danas farbali jaja koje je simbol ljusture u kojoj žive osobe sa autizmom i njihove porodice, pravili plakate i pustali plave balone jer je plava omiljena boja autističnih osoba i psihološki predstavlja hladnoću i nedodirljivost budući da ove osobe svoje osjećaje i unutrašnje svjetove uglavnom teško prenose izvan sebe.

Prihvatite kao i mi da su svi na svijetu drugačiji i budite strpljivi jer njihova srca su toliko iskrena.

-10. April 2019.- Promocija vojnog poziva "BUDI DIO NAS"

Ministarstvo odbrane je na gradskom trgu promovisala dobrovoljno služenje vojnog roka pod nazivom "Budi dio nas". Ovaj projekat je imao za cilj promovisanje Vojske Crne Gore kao stuba odbrane naše države i približavanje Vojske građanima.

Mi smo sa našim korisnicima prisustvovali promociji gdje su bila parkirana vojna vozila i postavljeni pultovi sa vojnom opremom i naoružanjem. Sa našeg malog "izleta" vratili smo se puni utisaka.

-23.april 2019. – Posjeta dačkog parlamenta OŠ "Aleksa Bećo Đilas"

Danas je Ministarstvo odbrane od 11 do 15h na gradskom trgu promovisala dobrovoljno služenje vojnog roka pod nazivom "Budi dio nas". Ovaj projekat je imao za cilj promovisanje Vojske Crne Gore kao stuba odbrane naše države i približavanje Vojske građanima.

Mi smo sa našim korisnicima prisustvovali promociji gdje su bila parkirana vojna vozila i postavljeni pultovi sa vojnom opremom i naoružanjem. Sa našeg malog "izleta" vratili smo se puni utisaka.

-16. Maj 2019 Bal cvijeća

Iako nam ružno vrijeme i ovi kišni dani ne odaju utisak proljeća mi smo se potrudili da djeci dočaramo kako bi trebalo da izgleda jedna proljećna,šarena livada i na taj način u naš Centar unijeli duh proljeća.Djeca su sa velikim interesovanjem radili sa kolaž papirom i prepušteni svojoj mašti omiljenim bojama ukrasili cvijeće.

-16.maj 2019. Proljećni izlet

Poslije brojnih kišnih dana iskoristili smo lijepo vrijeme i sa djecom posjetili restoran "Čardak" gdje smo ručali,družili se i uživali u svježem vazduhu,lijepom ambijentu i prirodnim ljepotama.Djeca su provela jedan divan dan i vratila se puna utisaka.

-13.jun 2019 Radionica "Šarenica"

Kako se trudimo da djeci boravak u Centru bude sto zanimljiviji tokom ove sedmice organizovali smo radionicu "Šarenica".U sklopu radionice "Šarenica" imali smo dvije aktivnosti – pravljenje pinjate i bojanje lica.Djeci je bilo jako zabavno kako samo pravljenje pinjate,tako i bojanje lica u omiljene likove junaka iz crtanih filmova.

-26. Jun 2019. Radionica “Igra leptira”

Mi sa našom djecom razvijamo vještinu, učimo i zabavljamo se. Osmišljavamo, organizujemo i sprovodimo brojne radionice koje mogu biti inspirisane određenim događajem, godišnjim dobom ili odabranom temom. Uživanje u šarenilu livada i igri leptira prenijeli smo i na našu radionicu čija tema su nam upravo bili leptiri. A ovako smo ih mi zamislili.

-27.septembar 2019. Bjelopoljski bazar

Peti "bjelopoljski bazar" je dvodnevna regionalna sajamska manifestacija. Proteklih godina u našem gradu održava se manifestacija "Bjelopoljski bazar". Tako je bilo i ove godine kada je u periodu od 27-28 septembra održan V po redu bazar. Mi smo zajedno sa našim korisnicima i ove godine posjetili pomenutu manifestaciju gdje smo obišli brojne štandove na kojima su bili izloženi razni proizvodi.

-01. Oktobar 2019 Djeca našeg Centra posjetila su OŠ "Vladislav Sl.Ribnikar"

U sklopu realizacije sadržaja predviđenih „Dječijom nedeljom” djeca našeg Centra posjetila su obližnju Osnovnu školu, a u prilog tome da druženja nikada nije dosta govori i radionica koju su osnovci realizovali zajedno sa našom djecom. Naši korisnici su obišli fiskulturnu salu, određene prostorije i kabinete i tom prilikom se upoznali sa svakodnevnim aktivnostima djece iz OŠ "Vladislav Sl. Ribnikar"

-03.oktobar 2019. Svaka je nedelja dječija nedelja

Da, Dječija! I u našem Centru ne samo prve nedelje oktobra, već i svake druge nedelje i svakog drugog mjeseca u godini. Ove godine Dječija nedelja obilježava značajan jubilej - 30 godina

Konvencije Ujedinjenih nacija o pravima djeteta, najznačajnijeg međunarodnog dokumenta u oblasti ljudskih prava koji se tiče djeteta.

Slogan ovogodšnje Dječije nedelje je: "Djeca su ukras svijeta". Kao i svake godine u obilježavanje Dječije nedelje na međunarodnom nivou uključio se i naš Centar. Dječija nedjelja u našem Centru počela je veoma radosno. Aktivnosti koje smo realizovali su: raspjevana i razigrana srijeda, posjeta OŠ "Vladislav Sl. Ribnikar", posjeta času i učestvovanje u radionici "moja ruka putuje da se sa tvojom rukuje, kao i jesenji maskenbal. Zajedno sa vaspitačima djeca su i dvorištu Centra uživala u pjesmi i igri. Kako nam je stiglo novo godišnje doba njegova obilježja se već mogu vidjeti na svakom koraku: lišće u zlatnim i bakarnim nijansama, kestenje i ostali jesenji plodovi. Koristeci mastu napravili smo razne kostime kako bi zajedno sa korisnicima uživali u jesenjoj čaroliji i šetnjom održali maskenbal uz oduševljenje brojnih prolaznika.

-13. oktobar 2019. XII Specijalna olimpijada u Zelenici

U periodu od 11-13 oktobra 2019-te godine u Zelenici održala se XII Specijalna olimpijada. Domaćin Specijalne olimpijade tradicionalno je bila JU OS "Ilija Kišić". Djeca su se takmičila u fudbalu, stonom tenisu, atletici, pikadu. Naš centar je imao tri predstavnika koji su se takmičili u atletici i pikadu i Centar okitili sa dvije srebrene i jednom bronзанom medaljom. Djecu je spremala i vodila Bojana Veljović-fizioterapeut, dok je naša stručna radnica Bojana Rutović-logoped, prisustvovala Okruglom stolu na temu: "Dvadeset godina od implementacije inkluzivnog procesa u Crnoj Gori". Djeca su uživala u bogatom programu Specijalne olimpijade.

-30. Oktobar 2019. Na konjima kroz prirodu

Da i dalje postoje ljudi dobrog srca pokazao nam je gospodin Ilija Rmandić iz Pavinog Polja. Gospodin Rmandić je samoinicijativno ponudio da posjetimo njegovo imanje i farmu konja. Hipoterapija, odnosno terapija određenih oboljenja uz pomoć jahanja konja poznata je odavno,

ali je kod nas relativno nova. Djeci oboljeloj od cerebralne paralize, Daunovog sindroma, distrofije mišića i nekih drugih bolesti izuzetno pomaze. Sami konji, njihova toplota, djeluju pozitivno na mišiće, a sam pokret konja pozitivno djeluje na spazam koji je prisutan kod njih.

Danas smo sa djecom bili u Pavinom Polju, gdje smo jahali konje i uživali kako u druženju sa konjima, tako i u prirodnim ljepotama.

- 04. novembar 2019. Obuka stručnih radnika

Stručni radnici našeg Centra imali su 2. i 3. novembra edukaciju u Podgorici. Programu "Osnovna obuka za rad sa porodicama djece, mladih i odraslih sa smetnjama u razvoju" prisustvovala su naša 4 stručna radnika. Edukaciju su držali Sašenka Mirković, logoped i Goran Rojević, defektolog iz humanitarne organizacije "Dečje srce" iz Beograda. Edukacijama ovih predavača naši radnici su prisustvovali i ranije gdje su kao i ovog puta kroz mnogobrojne primjere iz njihovog dugogodišnjeg iskustva i vježbe usavršili svoje znanje. Ova edukacija će u mnogome doprinijeti boljoj komunikaciji i saradnji sa roditeljima kao partnerima sa postizanjem zajedničkog cilja a to je zadovoljstvo i srećno dijete koje samo kao takvo može biti funkcionalno.

-05. novembar 2019. Posjeta Lucy Meyer

Dana 5. novembra naš Centar je posjetila Lucy Meyer, višestruka svjetska šampionka u plivanju na takmičenjima Specijalne Olimpijade. Lucy koja ima 19 godina i cerebralnu paralizu (uz intelektualne smetnje) glavna je ambasadorica partnerstva između UNICEF-a iz SAD-a i Specijalne Olimpijade.

Lucy i njeni roditelji zagovornici su ostvarivanja prava djece sa smetnjama u razvoju - za uključivanje djece u redovni školski sistem, pristup holističkim uslugama iz svih sektora - zdravlja, socijalnog staranja i zaštite, kao i potpunu socijalnu inkluziju. Već 5 godina Lucy neumorno saraduje sa UNICEF SAD i Specijalnom Olimpijadom u ovim oblastima i njeni naponi rezultirali su podrškom mnogih donatorskih organizacija. Osim Lucy i njenih roditelja, naš

Centar posjetila su i 2 predstavnika UNICEF SAD, predstavnici UNICEF Crne Gore i Specijalne Olimpijade za Evro-Aziju i tom prilikom su se upoznali sa organizacijom i načinom rada u našem Centru. Lucy je obisla Centar, družila se sa korisnicima, učestvovala zajedno sa njima u organizovanoj radionici. Sve ovo je puno značilo našim korisnicima vraćajući im nadu u to da nisu sami, ali je poslužilo i kao dodatna motivacija za sportske aktivnosti koje se odvijaju u Centru i podstrek za učestvovanje na narednim Specijalnim Olimpijadama gdje smo i dosad ostvarivali zapazene rezultate i uvijek se u Centar vraćali okićeni medaljama.

-20. novembar 2019. Svjetski dan djeteta

Svjetski dan djeteta ili Međunarodni dan djeteta je godišnji međunarodni događaj koji se slavi 20. novembra. Ustanovljen je od strane Generalne skupstine UN 1954.godine. Obilježavanjem ovog dana se žele podstaći organizacije koje se bave ljudskim pravima i slobodama na preduzimanje konkretnih koraka u zaštiti u unapređivanju dječijih prava jer su ona temelj izgradnje naprednog društva.

Cilj je da se podsjeti i senzibilize javnost o potrebi zaštite djece i maloljetnika od zloupotrebe, nasilja i raznih oblika diskriminacije. Ovaj dan se obilježio i u našem gradu. Pedagozi osnovnih skola organizovali su priredbu u Centru za kulturu gdje smo i mi dali svoj doprinos učestvujući sa tačkom "Duga", a kojom smo htjeli istaći da bez obzira na različitosti potrebni smo jedni drugima i samo zajedno možemo izgraditi bolji i ljepši svijet.

-26. Novembar 2019. Potpisan ugovor o donaciji sa LDS Cherities-om

Kroz svoje postojanje JU Centar za djecu i mlade sa smetnjama u razvoju "Tisa" ostvario je saradnju sa brojnim donatorima koji su svojim doprinosima poboljšavali i olakšavali samo funkcionisanje centra. Tako je i u utorak, 26.11.2019.godine Opštinska organizacija Crvenog krsta Bijelo Polje uz pomoć donatora LDS Cherities-a potpisala vrijedan ugovor sa našim centrom u iznosu od 6 000, 00€.

Donacija se odnosi na nabavku mašine za učenje i vježbanje hodanja, kao i na nabavku didaktičkog materijala potrebnog za naše korisnike. Ugovor su potpisali direktor LDS Cherities-a za Crnu Goru R. Wayne Johnson i direktor našeg centra Ensad Omerović. Koordinator u Crvenom krstu, Mašan Živković je istakao da se nada da će nabavkom ove mašine biti olakšan rad zaposlenima u Tisi i da će se naši štićenici zajedno sa nama radovati prvim koracima. G-din Živković je istakao i to da ovo neće biti jedina donacija za ovu ustanovu i da će se potruditi da u narednom periodu realizuju još niz zajedničkih projekata na dobrobit svih, a posebno djece koja borave u našoj ustanovi. Očekujemo da će donacija biti realizovana u narednih 14 dana po obavljanju svih potrebnih procedura.

-03. decembar 2019. Medjunarodni dan osoba sa invaliditetom

U svijetu svaka deseta osoba živi sa nekim oblikom invaliditeta, a većina se suočava sa nerazumijevanjem i diskriminacijom. Zbog toga je ustanovljen 3. decembar, Međunarodni dan posvećen osobama sa invaliditetom.

Misija Svjetske zdravstvene organizacije je da unaprijedi kvalitet života osoba koje žive sa invaliditetom putem raznih aktivnosti i da podigne svijest javnosti o veličini problema i njegovim posledicama. Jedan od ciljeva je i podizanje svijesti o važnosti integracije osoba sa invaliditetom u sve aspekte življenja. I mi smo u našem centru obilježili ovaj dan sa željom da uklonimo barijere koje još uvijek postoje u društvu i da podstaknemo na uključivanje osoba sa invaliditetom u svakodnevne aktivnosti zajedno sa drugima. Takođe je i direktor centra bio ucesnik okruglog stola koje su organizovale NVO koje se bave pitanjima OSI.

-06. Decembar 2019. POSJETA AMERICKE AMBASADORKE

Prvobitne prostorije našeg Centra proširene su sa novih 165 kvadrata zahvaljujući donaciji američke ambasade. Američka ambasada kroz Vojne kancelarije obezbijedila je finansijsku pomoć u vrijednosti od 245 000, 00 dolara koja su doprinijela proširenju smještajnih kapaciteta i

izgradnji na dva sprata. Američka ambasadorica u Crnoj Gori Džudi Rajzir Rajnke posjetila je danas naš Centar. Direktor Centra, Ensad Omerović, obišao je sa ambasadoricom Centar i upoznao je našim načinom rada i funkcionisanjem.

" Prema Pravilniku Ministarstva rada i socijalnog staranja 10 kvadrata prostora je potrebno za jednog korisnika, tako da sada sa onim našim starim dijelom i ovim dograđenim možemo smjestiti 30 korisnika. Znamo da su potrebe i veće od ovoga, ali to su trenutne mogućnosti", kazao je direktor. G-đa Rajzir Rajnke je istakla da je jako ponosna što je njihova Vlada uspjela da obezbijedi ta finansijska sredstva jer su i na taj način pokazali spremnost da pomognu Crnoj Gori da dostigne svoje ciljeve kako bi bolje služila svom narodu. Istakla je i to da je posebno raduje što zaposleni u Dnevnom centru "Tisa" sa puno pažnje i ljubavi brinu o djeci koja imaju poteškoće u razvoju. "Uspjela sam da vidim sreću na licima te djece, oni znaju da uživaju u životu, a ja vjerujem da su pravi heroji oni koji rade sa djecom svakodnevno i zato sam srećna što smo im pomogli i što se sada na još kvalitetniji način sprovode inkluzivno-terapeutske aktivnosti", podvukla je ambasadorica Sjedinjenih Američkih Država u Crnoj Gori. Ova donacija je svakako motivacija za naš dalji rad i trudićemo se da i dalje unapređujemo svoje usluge i na taj način olakšamo i uljepšamo svakodnevnicu naših korisnika.

-11. Decembar 2019. Novogodišnji svijećnjaci

U Centru imamo praksu da često održavamo kreativne radionice sa djecom. Tako je bilo i ove nedelje kada smo iskoristili šišarke iz našeg dvorišta i svijeće koje takođe sami pravimo i napravimo razne novogodišnje svijećnjake.

-11. Decembar 2019. Novogodišnje ukrašavanje Centra

Da se praznici bliže teško je povjerovati dok je napolju lijepo vrijeme i temperatura u plusu, međutim, kod nas je već počela novogodišnja euforija pa smo ukrasili naš Centar i okiti jelku. Potrudili smo se da što ljepše izgleda naš Centar.

-25. Decembar 2019. Druženje u „BETIS" club-u

Novogodišnje poklone djeca dobijaju zato što ih mame i tate vole. A da pored roditelja postoje ljudi dobrog srca koji misle na našu djecu pokazali su nam prijatelji iz sportskog kluba "BETIS". Oni su u njihovom klubu organizovali druženje naše djece i njihovih članova, a takođe su obezbijedili i poklon paketiće. Ovom druženju prisustvovali su i roditelji djece. Bilo je to druženje koje je uljepšalo njihovu svakodnevicu i koje će naša djeca dugo pamti i prepričavati.

- 27.decembar 2019. Svecano urucivanje donacije LDS Charities

Kao što smo i ranije najavili Americka humanitarna organizacija donirala je nasem Centru opremu u vrijednosti od šest hiljada eura. LDS Charities donirao je simulator hoda, kao i didakticki materijal. Predstavnic organizacije Leslie Johnson istakla je da su srećni što su u mogućnosti da pomognu djeci koja borave kod nas. „Znamo da ovi ljudi rade božiji posao, da vole ovu djecu, zato smo i zahvalni Crvenom krstu što nas je doveo u Tisu”, istakla je Johnson.

Direktor centra se zahvalio donatorima istaknuvši značaj donacije. „Simulator hoda je značajna donacija za nas jer ima višestruke efekte. Djeci sa cerebralnom paralizom pomaže i omogućava da po prvi put u životu stanu na svoje noge, a u mnogim slučajevima pomogne da ta djeca i prohodaju”, kazao je direktor.

Ova oprema će u mnogome unaprijediti rad i funkcionisanje našeg centra.

- 31. Decembar 2019. NAŠA ČAROBNA BAJKA

Tokom čitavog decembra našim Centrom vladala je praznična atmosfera ispunjena radošću, osmijesima i darivanjem. Brojni prijatelji su nas posjetili, družili se sa našom djecom i donirali brojne poklon paketiće. Kako bi im na neki način uzvratili svu tu toplinu i pažnju korisnici su uz

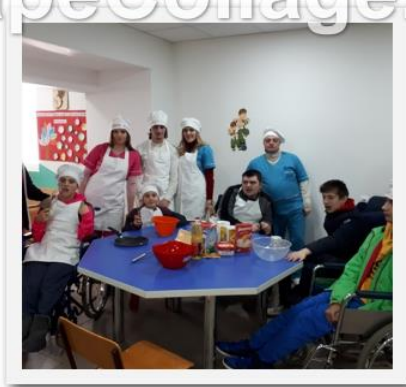

pomoć stručnih radnika, kao i volontera iz JU Gimnazija "Miloje Dobrašinović" pripremili priredbu.

Priredba pod nazivom "NAŠA ČAROBNA BAJKA" održana je u Velikoj sali Centra za kulturu čime smo zaokružili jednu jako uspješnu godinu koja je iza nas. Naročitu zahvalnost dugujemo potpredsjedniku Opštine g-dinu Nerminu Becirovicu, kao i sekretarki Sekretarijata za lokalnu samoupravu g-dji Saidi Čikić koji su i ovog puta bili uz nas. Takođe, zahvalnost dugujemo i brojnim donatorima, a to su: Savjet mladih DPS-a, g-din Dzevad Omerovic i Iljaz Kapetanović, Rotary club, Opštinska organizacija Crvenog Krsta, Kompanija Franca, Betis klub, g-dja Amila Becirbasic, Centar bezbjednosti Bijelo Polje. Današnji dan je odisao ljubavlju, toplinom i srećom i sa takvim raspoloženjem ulazimo u Novu 2020-tu godinu.

U nastavku su prikazane neke fotografije sa ovih aktivnosti:

ShapeCollage.com

JU Centar za djecu i mlade sa smetnjama u razvoju „Tisa“

Saradnja sa roditeljima

Kontinuirana saradnja Centra i roditelja je neophodan i nezaobilazan ulov za napredovanje djeteta stoga se trudimo da konstantno unapređujemo saradnicki odnos sa njima i da postignemo saglasnost da nam je zajednicki opsti cilj dobrobit djeteta jer jedino kroz sinergijsko djelovanje svih aktera mogu biti zadovoljene obrazovne, socijalne i zdravstvene potrebe djece. Osnovni principi saradnje sa porodicom baziraju se njegovanju partnerskih odnosa, postovanju licnosti i uloge roditelja, profesionalnom odnosu prema informacijama dobijenim od roditelja i postovanju privatnosti porodice. Neposredna komunikacija izmedju radnika i roditelja podrazumijeva razmjenu dnevnih informacija o djetetovom ponasanju, raspolozenju, aktivnostima u Centru, ali i o novonastalim promjenama u porodici koje mogu uticati na djetetovo ponasanje u Centru. Saradnju smo ostvarivali:

- Individulanim razgovorima;
- Organizovanjem roditeljskih sastanaka (informativnih, planiranih, periodičnih, tematskih...);
- Kreativnim, stvaralačkim radionicama;
- Zajedničkim izletima;
- Priredbama;
- Učestvovanjem roditelja u radu tima ustanove;
- Anketiranje roditelja

Vodili smo se time da prvi i najvazniji uslov bude obostrano povjerenje, zatim spremnost na saradnju, medjusobno uvazavanje, podrška i objektivnost o mnogucnostima djeteta.

Zahvaljujući prevozu specijalizovanim kombi vozilom u pratnji medicinskog tehničara, omogućeno je korisnicima da na udoban i bezbjedan način, dolaze u Dnevni centar, a njihovim porodicama olakšano je funkcionisanje u organizacionom i finansijskom smislu.

Informacioni sistem:

Centar „Tisa“ ima svoj sajt čija je adresa: <http://www.dnevnicecentartisa.me>, a služi da se kvalitetno i svakodnevno šira zajednica može informisati o svim aktivnostima.

Javnost rada i sa medijima:

I tokom ove godine vazan partner naseg Centra bii su mediji i njihova podrška. Mediji u značajnoj mjeri podržavaju i prate naš rad i saradnja sa njima bila je izuzetno dobra. Sredstva javnog informisanja su u svojim clancima i reportazama propratila sva desavanja i aktivnosti. Očekujemo da će se ta saradnja nastaviti pa čak i unaprijediti.

Rad Centra „Tisa“ je javan i u potpunosti transparentan. Na našem sajtu se mogu naći svi izvještaji, akti kao i podaci o aktivnostima koje se realizuju u Centru kako bi javnost bila što potpunije informisana.

Odnosi sa ustanovama u lokalnoj zajednici i okruženju:

Kao i prethodnih godina sa mnogim ustanovama nastavljena je dobra saradnja i to sa:

- JU Dom starih Bijelo Polje;
- Opštom bolnicom;
- Zavodom za zapošljavanje Crne Gore – Područna jedinica Bijelo Polje;
- JZU Dom zdravlja;
- Centrom za socijalni rad;
- Centrom za kulturu;
- Centrom za sport i rekreaciju;
- Školama i fakultetima;
- Brojnim nevladinim organizacijama - (posebno sa organizacijama koja se bave pitanjima OSI);
- Dnevnim centrima (Nikšić, Pljevlja, Mojkovac, Herceg Novi, Plav, Ulcinj, Mojkovac, Cetinje, Berane);
- Javnim servisima, štampanim i elektronskim medijima.

JU Centar za djecu i mlade sa smetnjama u razvoju „Tisa“

Opsti rezultati rada centra su: unapredjenje aktivnosti po obimu I kvalitetu, unaprijedjena partnerstva na lokalnom nivou, ojacani kapaciteti strucnog kadra koji neposredno radi sa korisnicima, pokrenuti su novi projekti od znacaja za razvoj Centra. Iz navedenog mozemo zakljuciti da su sve usluge I aktivnosti ostvarene sa ciljem zastite, promocije I unapredjenjaprava djece i mladih sa smetnjama u razvoju.

Direktor
Ensad Omerović

OPŠTINA BIJELO POLJE
JU Centar za djecu i mlade sa smetnjama u razvoju
„Tisa“

Adresa: Medanovići bb; e-mail: dctisa@t-com.me; telefon: +382-(0)50-486-248
Žiro račun: 510-23581-10 kod CKB

Br: 01-11/20
Bijelo Polje: 12.03.2020. godine

Na osnovu člana 27 Statuta JU Centar za djecu i mlade sa smetnjama u razvoju „Tisa“, Upravni odbor je na IV sjednici održanoj 12.03.2020. godine donio

ODLUKU

o

Usvajanju Izvještaja o radu za 2019. godinu.

Direktor JU Centar za djecu i mlade sa smetnjama u razvoju „Tisa“, Ensad Omerović je na IV sjednici Upravnog odbora, održanoj 12.03.2020. godine a na osnovu člana 31 Statuta podnio na usvajanje Izvještaj o radu za 2019. godinu.

Nakon razmatranja Upravni odbor je odlučio kao u dispozitivu.

Predsjednik Upravnog odbora
dr Admir Hasić s.r.